

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 15 de maig de 2008

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- El dia 9 de maig del 2007 la Sra. R.V.A. va formular demanda contra el Sr. F.B.G., encarregat de "P. SA" ("P. SA"), subsidiàriament, contra l'esmentada societat i, solidàriament, contra la seva companyia d'assegurances "M. SA" en reclamació de la suma de 78.939,20 cèntims, import dels danys que ella afirmava haver patit com a conseqüència de l'actuació dels defenents.

II.- La representació processal del Sr. F.B.G., de "P. SA" i de "M. SA" va contestar a la demanda en data 30 de maig del 2007 no acceptant cap tipus de responsabilitat, ni tant sols mínima culpa de la seva mandant, en els fets que va ocasionar certes lesions a la Sra. R.V.A. i discutint, subsidiàriament, els imports reclamats.

III.- Les parts van formular oportunament els seus escrits de rèplica i dúplica i posteriorment de conclusions reiterant els seus arguments i oposant-se als de l'adversa.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

IV.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 21 de novembre del 2007 desestimant íntegrament la demanda interposada per la Sra. R.V.A. i absolut als defenents de la pretensió indemnitzatòria exercitada en llur contra, sense fer imposició de les costes de la instància.

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la Sra. R.V.A. i, pels arguments recollits en les seves conclusions, demana la seva revocació i l'estimació íntegra de la demanda.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI.

FONAMENTS DE DRET

I.- No és objecte de discussió en el present litigi que el dia 28 d'abril del 2004 la Sra. R.V.A. caminava pel carrer Ciutat de Valls de la Parròquia d'Andorra la Vella quan va ensopegar amb uns cables que els treballadors de l'empresa "P. SA" havien estès a la voravia en el curs d'unes obres de cablejat de la zona, caient al terra. Ha quedat igualment acreditat que, com a conseqüència d'aquest accident la Sra. R.V.A. va patir diverses lesions.

La demandant va sol·licitar per aquest motiu que li fossin indemnitzats els danys que havia patit, dirigint la demanda contra el Sr. F.B.G., que era l'empleat de l'empresa "P. SA" que, segons el seu parer, primer li va dir que podia passar, trepitjant amb el peu el cable per tal que ho pogués fer sense problemes, i després per negligència el va deixar anar just quan ella passava provocant-li la caiguda i, subsidiàriament, contra la societat "P. SA", que era l'empresa que portava a terme els treballs en qüestió, i solidàriament contra la seva companyia asseguradora "M. SA". La defenent es va oposar a la demanda negant ser responsable del sinistre i remetent-se a les declaracions del Sr. F.B.G. en la causa penal i, subsidiàriament, oposant-se a la suma que en concepte d'indemnització es sol·licitava a la demanda i la Sentència que ara es recorre la va desestimar

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

íntegrament considerant que no s'havien provat els fets que la fonamentaven.

II.- La recurrent s'oposa en primer lloc a l'argument de la Sentència recorreguda en el sentit que la Sra. R.V.A. va donar diferents versions del sinistre en les declaracions davant de la Policia, en el moment de formular querella criminal i en la demanda que dóna origen al present procediment, raó per la qual els seus fonaments eren confusos. Les divergències entre aquestes declaracions es concreten en que en una primera declaració la demandant no va dir que fos el mateix treballador el que li donà pas i el que tibà el cable fent-la caure, mentre que a la querella criminal manifestava que la mateixa persona va fer les dues coses i en que en l'exposició dels fets en l'escrit de demanda s'introdueix la circumstància de que el treballador va trepitjar el cable que li passava per la seva esquena tot donant-li pas, cosa que no havia dit abans. No obstant, malgrat és cert que existeixen algunes divergències entre les diferents versions dels fets exposades per la part agent, entenem que aquestes podrien exonerar de responsabilitat a un empleat en concret de l'empresa també demandada, ja que, en cas de no existir altres proves, no quedaria clar quin d'ells va permetre el pas i quin va estirar el cable, però, en tot cas, no impedirien entendre que va ser un, o més d'un, empleat de "P. SA" qui van actuar com es descriu a la demanda si aquests fets es deduïssin de les proves aportades a les actuacions per la part agent.

III.- Ateses aquestes consideracions, al·lega la recurrent que hi ha indicis suficients per tal d'atribuir la responsabilitat dels fets al Sr. F.B.G. i que, en tot cas, la responsable del sinistre va ser l'empresa "P. SA" i solidàriament la companyia "M. SA".

Per tal de donar resposta a aquest motiu del recurs cal posar de relleu que es dedueix de les proves que consten a les actuacions que la Sra. R.V.A. va caure no sols com a conseqüència dels cables que els empleats de l'empresa "P. SA" havien estès a la voravia per tal de portar a terme unes obres de cablejat, sinó que aquesta caiguda va ser propiciada a més pel fet que algun dels cables es trobava en el moment del sinistre lleugerament aixecat respecte del nivell de la voravia.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

Aquesta relació de causalitat entre la caiguda i l'existència de cables a la voravia per on transitava la Sra. R.V.A. en el moment de caure no presenta cap mena de dubte segons el criteri d'aquesta Sala. Així el Sr. F.B.G. va reconèixer en les seves declaracions prop del Servei de Policia de les Valls que hi havia cables a la voravia, que en veure que una senyora d'avançada edat, és a dir la Sra. R.V.A., volia passar va trepitjar el cable amb el peu per tal que no s'aixequés i la fes caure i que malgrat això la senyora va caure al terra. En el mateix sentit, la Sra. L.C. al comparèixer a Diligències Prèvies (foli 77) va declarar que va veure com la Sra. R.V.A. estava caiguda a terra enredada en uns cables elèctrics i a un metre i mig de distància un obrer que subjectava un cable com per fer pas a la mateixa. La mateixa conclusió es dedueix de les declaracions de la Sra. N.T.C. en la seva compareixença davant de l'Hble. Batlle (foli 79) que afirma que va veure a la Sra. R.V.A. caiguda a terra i com un obrer treia un cable que aquesta tenia entre les cames.

S'ha provat igualment que el cable que va fer caure a la Sra. R.V.A. no estava arran de terra en el moment de la caiguda, sinó una mica aixecat, ja que això es dedueix del fet que la mateixa Sra. R.V.A. just quan acabava de caure va recriminar a l'empleat de "P. SA" "que m'has enganyat" "per què m'has fet això", com declara la Sra. L.C. en la seva compareixença i en el mateix sentit la Sra. N.T.C. afirma que la Sra. R.V.A. va dir en aquell moment dirigint-se a l'obrer "vostè m'ha enganyat" i "vostè m'ha fet caure". El mateix afirma la part agent en el moment de ser atesa en el servei d'urgències, manifestant que el operaris al mobilitzar una corda li van fer la traveta i aquest fet es posa especialment de relleu en el citat informe en el que es fa constar que la pacient refereix dolor al turmell esquerra i presenta un hematoma transversal en 1/3 distal de la cara anterior de la cama esquerra (foli 19).

IV.- D'aquests fets no és possible deduir la responsabilitat del Sr. F.B.G. en la producció del sinistre, ja que sols consta en contra seu l'afirmació de la part agent i la mateixa Sra. N.T.C. diu que hi havia un altre obrer prop d'una arqueta que tenia una bobina gran de cable que estava estirant, però tampoc hi ha

suficients proves per estimar que va ser aquest obrer qui va estirar el cable, motiu pel qual s'ha de desestimar la petició principal de condemna que es recull a la demanda. No obstant, el que resulta evident és que els empleats de l'empresa "P. SA" van estendre uns cables a la voravia del carrer Ciutat de Valls, com reconeix el Sr. F.B.G., que un d'ells estava a més una mica enlairat quan va passar la Sra. R.V.A., que aquesta va patir els danys que consten a l'informe d'atenció a urgències (foli 19) i al del metge forense Dr. V. (foli 33) i que existeix una relació de causalitat entre un i altre fet. Per aquesta raó, cal considerar que l'actuació de l'empresa "P. SA" al realitzar una tasques de cablejat a la voravia del carrer sense protegir suficientment el pas segur de vianants i la dels empleats que d'ella depenen de no tenir cura de la tensió dels cables en el moment en què passava una persona d'avançada edat va ser la causant de que la part agent patís determinades lesions i per aquest motiu aquesta té dret a ser rescabada dels perjudicis que acreditati per part de l'empresa demandada, que ha de respondre de la seva actuació i de la de les persones que d'ella depenen, i solidàriament per la seva companyia asseguradora.

V.- Ateses aquestes consideracions, cal valorar ara quina és la indemnització procedent per les lesions que va patir la Sra. R.V.A.. De l'informe del Dr. V. del Servei de Medicina Forense del Govern d'Andorra es dedueix que a la citada senyora se li va diagnosticar una fractura supracondília amb traçat articular epicondili extern (fractura de Hann-Steinthal) del colze dret, raó per la qual se li va haver de practicar una osteotomia olecraniana sota anestèsia general, restant tres dies hospitalitzada. El temps de curació de les lesions i seqüeles va ser de 237 dies, inclosos els d'hospitalització, amb seqüeles del 30%, no descartant-se una possible intervenció quirúrgica a mig o llarg termini i amb un perjudici dolorós de 4,5/7 i un perjudici estètic mínim de 0,5/7 (foli 34).

Pel que fa al temps de curació la demandant reclama la suma de 4.339.20 euros quantitat que obté de multiplicar el salari mínim horari de l'any 2004 per la jornada laboral i després multiplicar-ho per 240 dies. No obstant, en el mateix sentit que la part defenent, entenem que no es poden equiparar els dies de treball

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

efectiu amb els dies de descans i per tant que si el salari mínim horari a l'any 2004 era de 4,52 euros, d'acord amb l'article 59 de la Llei sobre el Contracte de Treball, cal multiplicar aquesta suma per 40 hores setmanals i per 52 setmanes i dividir-la per dotze mesos, càlcul que dóna un resultat de 783,47 euros, suma que dividida per 30 dies i multiplicada per 237 i aplicant la reducció del 50% que segons jurisprudència consolidada és procedent quan es tracta d'una persona jubilada, suposa la quantitat de 3.094,70 euros en concepte de ITT.

En relació a les seqüeles que suposen un grau d'incapacitat del 30%, estimem que la IPP de 900 euros per punt resulta adequada en el cas d'una persona de l'edat de la Sra. R.V.A., per tant, admetent igualment la tesi de la defenent, establim en relació a les seqüeles acreditades una indemnització de 27.000 euros. Considerem igualment procedents les sumes de 8.000 euros com indemnització del pretium doloris i de 600 euros com compensació del perjudici estètic sofert per l'agent, en el mateix sentit que admeten les dues parts litigants. Per últim, la possibilitat de que en un futur la Sra. R.V.A. hagi de ser sotmesa a una nova operació quirúrgica no pot ser valorada en aquest moment atesa la seva incertesa i la necessitat en el seu cas d'una nova valoració pericial i el mateix es pot dir del trastorn depressiu i ansiós reactiu que va patir l'agent arrel de l'accident que, com destaca el Dr. V., no pot suposar a mig o llarg termini cap seqüela, ja que en principi la curació ha de ser absoluta.

V.- En estimar-se el recurs i parcialment la demanda no procedeix fer especial pronunciament respecte de les costes de la instància i tampoc pel que fa a les d'aquesta alçada de conformitat amb el que disposa el capítol X de la Novel·la 82.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la Sra. R.V.A. contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 21 de novembre del 2007 que REVOQUEM, condemnant a la societat "P. SA" ("P. SA) i solidàriament amb ella a la companyia "M. SA" al pagament a la part agent de la suma de trenta-vuit mil sis-cents noranta-quatre euros amb setanta cèntims (38.694.70 euros), més els interessos legals a partir de la data de la present resolució, sense fer especial pronunciament ni respecte de les costes de la instància, ni respecte de les d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-